

Sygn. akt V KK 376/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Roman Sądziej

SSA del. do SN Marzanna Piekarska-Drażek

Protokolant Anna Korzeniecka-Plewka

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jacka Radoniewicza,

w sprawie **A.C.**

skazanego z art. 178a § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 7 marca 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego -

na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 7 lipca 2016 r., sygn. akt IV Ka .../16

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w L.

z dnia 29 kwietnia 2016 r., sygn. akt II K .../16,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
środku karnym i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2016 roku, w sprawie sygn. akt II K .../16, Sąd Rejonowy w L. uznał A.C. za winnego tego, że w dniu 24 października 2015 roku, o godzinie 8.23, na ulicy K., znajdując się w stanie nietrzeźwości wykazanym podczas dwukrotnego badania urządzeniem kontrolno-pomiarowym Alcosensor IV z wynikiem 0,40 mg/l i 0,41 mg/l stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu, prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny - samochód osobowy m-ki Honda, to jest popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 70 stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka dzienna stanowi równowartość 10 (dziesięciu) złotych. Poza tym na podstawie art. 43a § 2 k.k. Sąd orzekł wobec A.C. świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, a także na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat.

Powyższe orzeczenie Sądu Rejonowego w L. zostało zaskarżone apelacjami przez obrońcę oskarżonego oraz Prokuratora Rejonowego w L. Obrońca oskarżonego zarzucił mu: obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie: art. 178 a§ 1 k.k., art. 28 § 1 k.k. i art. 9 § 1 k.k. oraz art. 66 kk; obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie: art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 170 § 1 i 2 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k. oraz błąd w ustaleniach faktycznych. Podnosząc takie zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku sądu I instancji przez uniewinnienie oskarżonego A.C. od postawionego mu zarzutu, ewentualnie warunkowe umorzenie wobec niego postępowania karnego na podstawie art. 66 § 1 k.k. lub uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania uznając za konieczne przeprowadzenie przewodu w całości.

Prokurator Rejonowy zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w L. na niekorzyść oskarżonego A.C. w części dotyczącej orzeczenia o karze w zakresie rozstrzygnięcia z punktu III wyroku, powołując się na treść art. 427 § 1 i 2 k.p.k., art. 437 § 1 k.p.k. i art. 438 pkt 1 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, to jest art. 42 § 3 k.k. poprzez jego zastosowanie w podstawie wymiaru środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów

mechanicznych na okres 3 lat, to jest w punkcie III części dyspozytywnej wyroku, przy skazaniu oskarżonego za czyn z art. 178a § 1 k.k., w sytuacji gdy przepis ten stosuje się przy orzekaniu takiego środka karnego w razie popełnienia przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. lub jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 173 k.k., którego następstwem jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jego zdrowiu albo w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 177 § 2 k.k. lub w art. 355 § 2 k.k., był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia. Podnosząc powyższy zarzut Prokurator Rejonowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie III części dyspozytywnej poprzez przyjęcie jako podstawy wymiaru środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat przepisu art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 39 pkt 3 k.k.

Wyrokiem z dnia 7 lipca 2016 r. sygn. akt IV Ka .../16 Sąd Okręgowy w L. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w L. w ten sposób, że na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego A.C. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres roku, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wyrok ten kasacją wniesioną na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył na niekorzyść skazanego A.C. Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym. Zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 42 § 2 k.k. polegające na zmianie przez Sąd Okręgowy w L. wyroku Sądu I instancji i orzeczeniu na podstawie powyższego przepisu Kodeksu karnego wobec A.C., oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., popełnione w dniu 24 października 2015 roku, środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres jednego roku, podczas gdy zgodnie z brzmieniem przepisu art. 42 § 2 k.k. obowiązującym od dnia 18 maja 2015 r., orzeczenie powyższego zakazu wobec sprawcy przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. może nastąpić na okres nie krótszy niż 3 lata. Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi

Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania.

Obrońca skazanego A.C. w odpowiedzi na kasację wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w L. w całości – w oparciu o treść art. 434 §2 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. i art. 518 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna. Przepis art. 42 § 2 k.k. w brzmieniu nadanym mu przez ustawę z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny i niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 541 ze zm.), obowiązującym od dnia 18 maja 2015 r., wprowadził obowiązek orzeczenia zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów lub pojazdów określonego rodzaju, na okres nie krótszy niż 3 lata, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji jako osoba uczestnicząca w ruchu był w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia określonego w art. 173, art. 174 lub art. 177 k.k. W związku z tym, że A. C. popełnił przypisane mu przestępstwo w dniu 24 października 2015 r., powinien zostać wobec niego orzeczony zakaz prowadzenia pojazdów na okres co najmniej 3 lat na podstawie art. 42 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w L. orzekł wobec A.C. środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, ale podstawą tego orzeczenia uczynił art. 42 § 3 k.k. Naruszenie tego przepisu trafnie podniósł w swojej apelacji oskarżyciel publiczny.

Natomiast Sąd Okręgowy w L. dokonując zmiany wyroku Sądu I instancji i orzekając wobec A.C. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w wymiarze niższym niż pozwala na to art. 42 § 2 k.k., niewątpliwie uczynił to z rażącym i mającym istotny wpływ na treść tego orzeczenia naruszeniem prawa karnego materialnego. Dodać należy, że uzasadniając wydany wyrok Sąd Okręgowy dostrzegł swoje uchybienie i wskazał na potrzebę jego skorygowania w trybie kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego.

Zupełnie nietrafne jest stanowisko obrońcy skazanego zaprezentowane w odpowiedzi na kasację. Brak jest podstaw prawnych do jego uwzględnienia. Nie są nimi też przypisy przywołane przez obrońcę w odpowiedzi na kasację, które w

zaistniałej sytuacji procesowej, tj. wniesienia przez prokuratora kasacji co do części wyroku sądu odwoławczego – na niekorzyść skazanego, nie mogą mieć, poprzez art. 518 k.p.k., zastosowania. Stosownie bowiem do treści art. 536 k.p.k. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację tylko w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym – jedynie w wypadkach określonych w art. 435 , 439 i 455 k.p.k.

Ponownie rozpoznając sprawę – w zakresie wskazanym powyżej – Sąd Okręgowy w L. będzie miał na względzie powyższe spostrzeżenia związane z obowiązującą w dacie popełnienia przez skazanego przypisanego mu czynu, treścią art. 42 § 2 k.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

kc